

Matematické vylomeniny Barta Simpsona

Tušili jste, že Simpsonovi a Futurama obsahují dost matematiky na plnohodnotný univerzitní kurz?

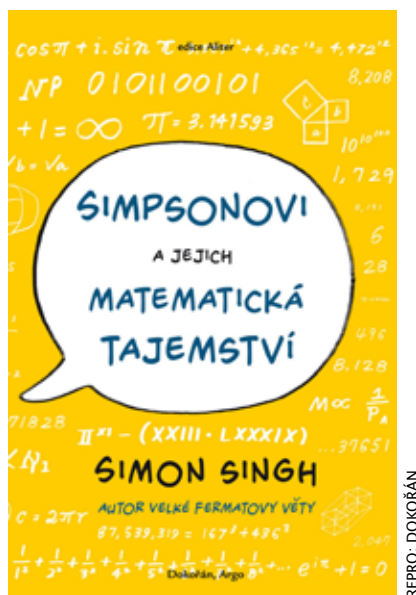
„Už čtvrt století se autorům Simpsonových a Futuramy daří propašovat do televize v nejsledovanějších časech složité matematické myšlenky,“ píše ve své knize Simpsonovi a jejich matematická tajemství jeden z předních britských popularizátorů vědy Simon Singh. Nápaditý vypravěč příběhů vědy – za popularizaci vědeckých poznatků získal v roce 2003 Řád britského impéria – v ní odhaluje vtipné narážky na stovky matematických problémů, které v oblíbených seriálech objevil.

Simpsonovi představují pravděpodobně nejúspěšnější televizní pořad všech dob. Bart Simpson patří podle časopisu Time mezi sto nejvlivnějších lidí světa, ačkoli jde o smyšlenou a navíc animovanou postavu. Univerzální přitažlivost seriálu a dlouhotrvající celosvětová popularita jeho postav vyvolaly u příslušníků akademické obce potřebu prozkoumat jeho podtext a pokusit se najít odpovědi na pár otázek.

Mají Homerovy výšplechy o koblihách a o pivu značky Duff nějaký skrytý význam? Ukrývají se ve slovních přestřelkách mezi Bartem a Lizou nějaké hlubší jinotaje, nebo jde jen o běžné sourozenecké hašteření? Využívají tvůrci Simpsonových obyvatelstva Springfieldu k vedení jakési politické nebo sociální polemiky?

Britský vědec a spisovatel Simon Singh vlastním studiem i konzultacemi s autory seriálů odhalil nesčetné a často dobře skryté narážky na stovky krásných zábavných matematických problémů. Ty pak ve své knize Simpsonovi a jejich matematická tajemství vysvětluje v kontextu matematické vědy. Setkáte se zde s poznatkami o šifrách, Mersennových prvočíslech, Eulerově rovnici a různých velkých nekonečnách, samozřejmě také se vším možným o číslech – od čísel dokonalých až po čísla narcistická. Mnohé se dozvíte i o hlubokých a dosud nevyřešených problémech, jako například P versus NP.

Simon Singh (1964) byl pro úkol napsat takovou knihu ten pravý. Získal doktorát z fyziky na univerzitě v Cambridgi, po několik let se zabýval výzkumem fyziky částic v CERN v Ženevě, poté učil matematiku a přírodní vědy v různých koutech světa. Od roku 1990 pracoval jako redaktor v redakci naučných pořadů BBC, kde byl mimo jiné i režisérem mnohokrát oceněného dokumentárního filmu o Fermatově větě. Česky byly vydány jeho knihy Velká Fermatova věta (poprvé 2000), Kniha kódů a šifer (2003) a Velký třesk (2007). V roce 2003 byl Singh vyznamenán Řádem britského impéria za popularizaci vědy a techniky, roku 2008 Kelvinovou cenou, je čestným doktorem a profesorem několika britských univerzit. –DN

Simon Singh: Simpsonovi a jejich matematická tajemství. Překlad Luboš Pick a Petr Holčák. Dokořán + Argo, edice Aliter, 280 stran, 298Kč, ISBN 978-80-7363-611-1.